

סרטים

עשרה ראשונים

הם היו עשרה (הברייה; ירושלים; יש"ר) ראל חלוצים, שזכו לא רק להתחלף על אדמת הגליל, בראשית המאה. הם גם הצליחו במשימה שאף ישראלי לפניו לא הצליח בה: ליצור סרט ישראלי של ממש. כל הסרטים הישראליים שקדמו לו וזכו לאהדתו או לסלחנותו של הצופה בגלל היותם ישראליים; הם היו עשרה זוכה לאהדה — על אף היותו ישראלי.

כי סרט זה, בבימויו של ברוך דינר — והמצולם בידי צח מומחה מאנגליה שיכול להתמודד מכל הבחינות הטכניות עם מיטב הסרטים האירופיים והאמריקאיים — סובל ממיגרציה אחת: עלילתו. הוא דן בנושא, אשר הישראלי של 1960 נלאה מלשמוע אודותיו: עליית הביולוגים, השלטון התורכי, הקדחת הרעב שזה דגן מתנועע — בקיצור: "צינונית".

אכן, בעוד שנושא זה עשוי להיראות כגודש לישראלי, אין ספק כי הצופה ברחבי העולם יביט עליו בעיניים אחרות. הצופה הזר — ובעיקר הצופה הלא-יהודי — לא יראה בסרט זה את ציפור הנפש, כי אם

דילון וארנר ב"התלמידים" אבא הלן ליצאנית

סרט עלילתי עדין, המטפל בכנות יומיומית בפרק של הירוויקה אישית.

תגליתו החשובה ביותר של הסרט היא יכולת המשחק של כל שחקניו, כמעט ללא יוצא מן הכלל. יש בהם מצטיינים, המגלים גימטריה קולנועית מושלמת. נינט דינר, הכוכבת הצעירה (העולם הזה 1205) בולטת לא רק ביופיה אלא גם בכושר מישחק המפתיע. פניה אינן קפואות במיבס אחיד, מחלחלת הסרט עד סופו.

הערכים אינם קאריקטורליים, גם כאשר הם יהודיים מחופשים בעבאיות. צילום אחד הוא אולי הטוב ביותר שהוטרט אי-פעם בארץ: האדמה המבוקעת מן הבעזרת, גומעת בצמאון את הטיפות הראשונות של גשמי גאולה, גשמים אלה יכלו לשמש האפייאנד במיטב הרוח הצינונית, אלא שלהם היו עשרה אין האפייאנד מתקתק.

הריסות מוסריות

התלמידים (צפון; תל-אביב; צרפת) הוא סרט המתאר עד כמה בלתי-מוסרית היא המלחמה — אנשים מתחילים לעסוק בשוק שחור ואסילו הנאמנים בבעלים בגודים בנשותיהם.

ההתדרדרות המוסרית ופשיות-הרגל של הערכים פוגעת גם במשפחתו של בורוביל, קבלן ישרודק וצנוע, שנישואיו מרמזים את לקוחותיו אסילו בעסקי בני-שימוש ואינו

מרשה לפקידיו לנאוף, ולו במקצת. בנו, תלמיד הגימנסיה (אלין דילון) מוצא לו פילגש מבוגרת (פרנסואז ארנול) וחבר מושחת (ז'אן קלוד בראלי), עוסק בניאופים ועסקים שחורים גם יחד, משקר להוריו על ימיו ועל שמאל.

תוך כדי נסיגותיו להציל את בנו מהדרך הרעה, נופל בורוביל בידיה של יצאנית, מחדש בחברתה, תוך לילה אחד, את נעוריו. כשמגלה הזקן את תרמיתו של בנו, שוב אין הוא יכול לזנוף בו, שכן הוא מרגיש שאינו טוב ממנו. הוא אוסף את רחמיו של בנו מעסקי השוק השחור, ויחד הם יוצאים מהמקלט כששוטר קורא: "דרושים מתנדבים לפנות את הריסות". המגמה להוכיח כי בין שאר הריסות המלחמה נמנית גם מוסריותם של בני-אדם שאינם משתתפים בה באופן פעיל, אינה בולטת במיוחד בסרט, למרות שזאת כנראה כוונתו. לעומת זאת, בולטים אבריה של פרנסואז ארנול — שחורה בסרט זה להציג צירום במקום משחק — ומשחקו השליו אך הניפלא של בורוביל.

יומן החדשות

האסך הגדול ביותר

המפך הסינמסקופי הגדול ביותר בי ארץ הולך ומתקן בקולנוע צפון בתל-אביב. עם השלמת התקנתו של מסך זה, תאופשר בפעם הראשונה הקנת סרטים שצולמו בי שיטת סוד.א.א. בישראל. שיטת סוד.א.א.א. שפותחה על-ידי מייק טוד, היא צילום סינמסקופי ברוחב 70 מ"מ, במקום הצילום על סרטי 35 מ"מ המקובל בדרך כלל. לשם התקנת המסך יש צורך להגביה את אולם הקולנוע, וכן להתקין בו מכונות הקניה חדשות. ההשקעה במתקנים ושיפורים אלה, העולה על 100 אלף ל"י, נעשתה על-ידי חברת פוקס המאה ה-20, שחששה להתקינם בקולנוע תל-אביב, השייך לה. רוחבו של הסרט מעניק לו יתרון נוסף. 6 פסי קול במקום פס קול אחד, המקובל בסרטי 35 מ"מ. פסיקול אלה מאפשרים השמעת צלילי לים סטריאופוניים. הסרט הראשון שיוקרן על מסך חדש זה יהיה המחזה המוסיקלי דרום פאסיפיק... **סרטינו של גאון הקולנוע** השבדי אינגמר ברגמן, הובאו לישראל. עד כה נמנעו מפיצי הסרטים בישראל מלייבא את סרטי האמנותיים של ברגמן, הן נחשב לאחד מגאוני הקולנוע הגדולים בער"ם. מחשש לאי-הצלחה קופתית, עתה הובאו לארץ ארבעה מסרטי האחרונים, שכלם יוצגו בקולנוע גת בתל-אביב... **קולנוע "גת"** עומד להקרין השנה סרטים נוספים בעלי ערך אמנותי. בין הסרטים: אמריקה המזוהרת, סרטו הדוקומנטארי של הצרפתי פרנסואז רייכנבאך, שזכה לשבחים רבים; שובי אפריקה, של ליונל רוגוויין, על דיכוי הכושים בדרום-אפריקה; ומיין קאמפף, הסרט השבדי האנטינאצי על עלייתו ושקיעתו של אדולף היטלר... **האישי העומד מאחור** רי פסטיבל הסרט המקסיקאי בישראל, שי יתחיל בשבוע הבא בתל-אביב, הוא סלומון ולרשטיין, שחקן, במאי ומנהל תיאטרון לי שערב במקסיקו, שערך גם מספר תוכניות טלבויד. ולרשטיין, שעלה לפני שלוש שנים לארץ, הוא מוזכרו של השגריר המקסיקאי בישראל. במסגרת הפסטיבל, בו יופיעו מספר כוכבי קולנוע מקסיקאים, יוצגו ששה סרטים, שזכו בפרסים בפסטיבלים שונים.

תדרין

ואלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **פנינים ואפר** (פאר; תל-אביב) מבכותו של דור שחונך למלחמה ואינו מוצא לו תחליף אידאולוגי בימי שלום, בסרט ניפלא על רקע מלחמת האחים בפולין שי אחרי מלחמת העולם השנייה. **הדירה** (ירון; תל-אביב) יצירה צ'אפלינית של בילי ויילדר, על פקיד העולה בעזרת דירתו. ג'ק למון, שירלי מקליין. **הגנרל דה לה רוברה** (הוד; תל-אביב) תהליך הפיכתו של נוכל חסר-מצפון לגיבור לאומי, ויטוריו דה סיקה. **בלאדה לחיי** (ארמון; חיפה) חופשתו האחרונה של חייל רוסי בן 19, בסרט מלחמתי ללא מלחמה. **מקום בצמרת** (סטודיו; ירושלים) לורנס הרחי עולה בסולם ההצלחה-החברתית דרך חזריה-מיטות של נשות החברה היגבוהה. סימון סניורה. **חולות לזהמים** (ארמון; ודי; תל-אביב; מירון; חיפה) מערבוני ישראלי עם נוף מרהיב, שאפשר לראותו ללא סבל.

זה הוא זה:

תשבץ העולם הזה 1206

היות ואין אנו רוצים לפגוע ביצירה של נורים צדוק מירושלים, שחיברה גם את החשבץ, הרי הטכסט המדויק: "הריני צברית טהורה, בת ירושלים מהעדה התימנית. תחביבי הם: טיור לים ברחבי הארץ, צילום, איסוף תמונות וכתביה לשמה וכמובן — חיבור תשבצים. בתשבצי זה באים לידי ביטוי שלושת תחביבי האחרון-נים (חיבור תשבץ, כתיבה וצידוף תצלום)." לידיעת חובבי הספרות: מרים צדוק היא בת תשע-עשרה חצי.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60

- מאוזן: 1) אחות משה. 4) עיר בירה. 10) מפתח. 11) הניע. 13) אריג. 14) יסורים. 15) עטיפה. 17) קמיון. 19) חי ימי. 20) בול עץ. 22) אהובתו הפלשתינית של שמשון. 25) קינה. 26) הטעם למי. 27) מלך חשי. 29) מונאי. 30) רהבי. 32) לסיפיה. 33) כתיבה. 34) אחד השבטים. 37) נהר אפריקאי. 38) מי דת חשמלי. 37) גמר, סוף. 39) חכם, פיר. 41) השבט הסר הנחלה. 42) סוד. 44) העביר ממקום למשנהו. 46) פרוץ נקרא בפינו דומים. 48) מודר. 50) מט צרפתי. 51) מני. 53) צאן. 53) דבור. 55) קול חורר. 57) מקוה מים. 58) דג. 59) סופר רוסי דגול. 60) לכאן.
- מאונך: 1) קטיף יותים. 2) לוח עץ. 3) מארבעת אבות נויקין. 5) מספיק. 6) ברי. 7) ברחו. 8) מטרה. 9) תחליף להמאה. 12) לאט. 15) קורה. 16) ספסל נמוך. 18) יציר קת רותחים לתה. 21) פאר הולנדי. 22)